

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਜੇ.

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

195

1952 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੂਲ 62

June, 15th

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I)—ਸੈਕਸ਼ਨ 15— ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ —ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ —ਕੀ ਗਾਰੰਟੀਜ਼ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(f) ਦੁਆਰਾ—ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ—ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

- (1) ਨੇ {ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਪ੍ਰਤੀ} 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ —ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (2) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19(5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ.
- (3) ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -
 - (i) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ;
 - (ii) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ;
 - (iii) ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ;

- (iv) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ
- (v) ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਸਟਮਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇੱਕ ਐਕਟ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਰਦਾ ਹੈ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (1) ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਸਧਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ : ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਟਿਊਸ਼ਨਲ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਪੂਰ, ਜੇ. (1) ਕਿ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਜ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਜ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (1), ਡਾ. ਐਨ. ਬੀ. ਖਰੇ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (2), ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਜੀ. ਰੋਅ (3), ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (4), ਮੁਹੰਮਦ ਏ.ਯੂ. ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (5), ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (6), ਧਨੀ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਬੁੱਧੂ (7), ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਥੂ ਸਿੰਘ (8), ਗੁੱਜਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (9), ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ। ਇਨਾਇਤ ਉੱਲਾ (10), ਦਿਗੰਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਸੱਯਦ ਖਾਨ (11), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

- (1) **54 PLR 395**
- (2) **1950 SCR 519**
- (13) **1952 SC R. 597**
- (4) **90 ਪੀਆਰ 1909**
- (5) **73 IC 855**
- (6) **1950 SCR 88**
- (7) **13 ਬੀ ਪੀਆਰ 1894**

(0) y» PR 1894 (FB)

(3) 107 PR 1887 (FB)

(10) ILR 7 ਸਾਰੇ। 775

(11) ILR 37 ਸਾਰੇ। 129

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਇਹ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ; ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਨੀ, ਜੇ.ਏ.ਪੀ.ਓ.ਆਈ.ਐਨ.ਐਫ. ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਹੱਤਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੀ ਪੁਨ ਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ , 1913, ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ.

ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਰਕਬੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ, 13 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਤਾ ਵਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਲੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 3, ਰੁਪਏ ਲਈ। 20,000 ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। 8,000 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਗੱਮ। ਸੇਲ-ਡੀਡ ਵਿਚ 20,000 ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਟੋਕਨ ਵਜੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ ਜੌਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ - 1 ਤੋਂ 3 ਲੜਕੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 8,000 ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ; ਪਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਦੇ-ਦੂਜੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ -----ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ 1000 ਰੁਪਏ ਸੀ। 20,000 ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਲੇਨ ਟਿਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਦੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ। ਇਹ

ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ : ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ * ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ 1849 ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਪੰਜਾਬ' ਕੋਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਵਿਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋਡ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“1854 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਰਧ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਹਿਤਾ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਆਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਨ, ਮੁਸੱਮਤ ਉੱਤਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ (1), ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ . ਜੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

(1) 90 ਪੀਆਰ 1909 ਅਬਪੇਜ 401 ਅਤੇ 402

(2) 47 ਪੀਆਰ 1870

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others
Soni, J.

ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ XIII ਰੀਸਟਮ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਟਾਣੂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1872 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ 1878 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਿਵ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਏ। ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ XIII ਦੀ ਧਾਰਾ II ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

** * * * *

ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। * * ♦ ਜੇਕਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗਣਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜੇਰਮਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਇਰਾਦਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। * * *.

* * ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਲਕੀਅਤ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਵ- ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕ ਭਾਈਚਾਰਾ। "

1872 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ IV) ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਐਕਟ 1 ਜੂਨ 1872 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੰਤ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-
ਅਤੇ ਹੋਰ।

"5. ਵਿਰਾਸਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਆਹ, ਵਿਆਹ, ਦਾਜ, ਗੋਦ ਲੈਣ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਹਾਜ਼, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਘਟੀਆ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ, ਵਸੀਅਤ, ਵਿਰਾਸਤ, ਤੋਹਫੇ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, 'ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ:-

- (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ, ਜੋ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
- (2) ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

1878 ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ 1878 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

- (3) 5. ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਆਹ, ਵਿਆਹ, ਤਲਾਕ, ਦਾਜ, ਗੋਦ ਲੈਣ, ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਘਟੀਆ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ, ਵਸੀਅਤ, ਵਿਰਾਸਤ, ਤੋਹਫੇ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ:-
- (a) ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜੋ ਨਿਆਂ, ਇਕੁਇਟੀ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ;

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ '

ਡਬਲਯੂ -

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ *'

ਅਤੇ ਬਾਕੀ

;

ਗਿਆ ਹੈ-

ਸੋਨੀ >ਜੇ * ■ '

(ਅ) * ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ, ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ

' ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਹਨ, ਅਤੇ <

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ*

ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ

ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ

* ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ

ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ *ਅਗਵਤ- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

1872 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨ ਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਤੋਂ 20 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਸਨ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

"9'. The 'ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

10. 'ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਈ ਸੁਭਾਅ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਪਰ ਇਹ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ।

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ' ■*ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ* ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ - ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ , ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, "ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ" ਵਿੱਚ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਟਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

12. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਉੱਤਰ ਸਿੰਘ- ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੋਂਦ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। v/ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਕਰਤਾਰ-ਸਮੱਗ 'ਚ। ਅਤੇ ਹੋਰ'

13* ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸੋਨੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਜੇ?- . ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ' ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਜੇ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ 1 ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ,

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ;

ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ- ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਪੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੋਰ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ; ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਤੀਜਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੋਮ ਭਾਈਚਾਰੇ;

ਚੌਥਾ, ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ..

15i ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਂਝੀ ਅਣਵੰਡੇ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

16. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ-, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੇਸ ਦਾ.

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

Soni, X

17. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਰੋਗੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਮੁੱਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ .

18. ♦ ♦ ♦ ♦

19. * ♦ • ♦

20. ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚੱਕਧਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਖੂਹ ਦੇ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸਦਾ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਚੱਕਦਾਰਾਂ' ਤੋਂ ਹੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰੀ ।

ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲੇ: -

21. 9, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੰਨਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

10. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ

ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ v *

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

(a) ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ

ਸੋਨੀ, ਜੇ.

(b) ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ, ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ, ਅਤੇ . ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ।

11. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਤਜਵੀਜ਼.

12. ਜੇਕਰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, -

(a) ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਣਵੰਡੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ;

(b) ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ;

(c) ਤੀਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

(d) ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ;

ਉੱਤਮ .ਸਿੰਘ > (ਈ) ਪੰਜਵਾਂ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਨੂੰ;

^^ ਸਿੰਘ

(f) ਛੇਵੇਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨਾਲ

ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ;

T30W, J.

(g) ਸੱਤਵੇਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਨਾਲ

ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ* ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਹੈ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ।

ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਮੋਰਟ ਗੈਗਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887, ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਦਾ ਹੈ।) ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ।

ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-। 4 ਆਇਨ. ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜੇਮੈਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਐਕਟ 1872 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸ਼ੇਧੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 1905 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੀਆਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1905 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ : -

“.11. ਕਿਸੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

VOL. vn]

INDIAN LAW REPORTS

543

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਉਗਰਾਹੀ; ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਯੂ -ਕਿਸੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

—;—

ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਜੋਂ ਕਬੀਲਾ ਜੋ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਗਨੇਟ ਦੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

12. ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, -

(a) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਓਸੀ ਕਪੈਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ;

(b) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਜਾ- ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਅਗੇਨੇਟ ਹਨ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ;

ਤੀਸਰਾ- ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

ਚੌਥਾ- ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

(c) ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others
Soni, J.

ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉੱਚ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ .ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਘਟੀਆ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਮ ਪ੍ਰੋ-, •ਪ੍ਰਾਇਟਰਾਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਜਾ - *ਪੱਟੀ* ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਤੀਜਾ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਚੌਥਾ - ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਪੰਜਵਾਂ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ I. ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a), (b) ਅਤੇ (c), ਉਪ ਧਾਰਾ (c) ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਵਿਆਖਿਆ II ਕਿਸੇ ਅੰਰਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ, ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਐਗਨੇਟਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਗਨੇਟਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ।

13(1) ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ - ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪਰਟੀ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ), (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੀ.
ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ;

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੂਜਾ — ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ

—;—

ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ;

ਤੀਸਰਾ- ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਜਾਂ ਫਰਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਹਨ;

- Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others
Soni, j.
- ਚੌਥਾ - ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀ ਹੈ;
- ਪੰਜਵਾਂ- ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੈ;
- ਛੇਵੇਂ - ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ;
- ਸੱਤਵਾਂ- ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।
- (2) ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੰਦ ਹੋਣ-
- ' (ਏ) ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ, ਸਰੂਈ/ਜਾਂ ਕਟੜਾ, ਜਾਂ . -
- (ਅ) ਇੱਕ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਹੋਰ ਸਿਮੀਆਂ ਦੀ ਮਸਜਿਦ-
lar ਇਮਾਰਤ.
14. ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ-
- (a) ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ;
- (b) ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਹਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਾਂ ਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਰਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ;
- (c) ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਹ ਲੈਣਗੇ ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁੰਦੀ;
- (d) ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ;
- (e) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
15. ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

4. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। "

“ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਲੇਨੇਸ਼ਨ v.

ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਫੈਕਟ ਏ ਸੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ” ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਨੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਐਕਸ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਦੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1905 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ 1900 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 । 1905 ਦਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1913 ਦੇ ਐਕਟ* ਵਿੱਚ, 1905 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, . ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ 18 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ: -

12. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ 'ਪੂਰਵ ਕਲੇਜ਼ਰਾਂ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ; ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗੇ-

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

Soni, J.

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੰਦ, ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13. ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

14. ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ - ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਫੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲਾ.

15. ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ * ' . ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ '- ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਲਈ;

(b) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਜਾ — ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਹਨ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ;

ਤੀਸਰਾ - ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, v.

ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕੌਣ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ; ਸੋਨੀ, ਜੇ.

ਚੌਥਾ - ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ;

(c) ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

(b) ਇਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉੱਚ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਦੂਜਾ- ਪੱਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ;

ਤੀਜਾ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਚੌਥਾ- ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ;

ਪੰਜਵਾਂ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਸਥਿਤ ਹੈ, 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ, ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪਿਤਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਅਗਨੇਟਸ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਗਨੇਟਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਇੰਨੀ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ।

*

VOL. vn]
tlttftfn Singh'
^Kaftar Singh
and mothers
tSohi,J.

INDIAN LAW REPORTS

251

£6। -ਉਫਬਨ ਅਚੱਲ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ -ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ, - 'ਪਹਿਲਾਂ,
ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;

ਦੂਜਾ, 'ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਾਈਟ ਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ -ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ, ਅਜਿਹੀ
ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;.

ਤੀਸਰਾ^ ਜਿੱਥੇ -ਵਿਕਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ
ਪੌੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ;

ਚੌਥਾ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ
ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼
ਦੁਆਰ ਹੋਣਾ;

ਪੰਜਵਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਪਤੀ ਦੇ
ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ;

ਛੇਵੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ 'ਵੇਚ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ' ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਚੱਲ
ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।

1?। ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ■ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ
ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ। ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ- .

(a) 'ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ
ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ
ਹਨ';

4fe) 4f •ਉਹ .ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਰਸ, ਕੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿੱਚ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ - ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਜਿਸ
ਵਿੱਚ ਪਰ-ਅਜਿਹੇ ਲਈ ; ਵਿਕਰੀ - ਉਹ ਹੋਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ * ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ
ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ;

ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ
ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, v - ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਉਹ ਲੈਣਗੇ ਜੇਕਰ ^ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇ —;-

ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ - ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਸਾਇਨ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ;

(c) ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ;

(d) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ।

18. ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਵ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਦਾਰਥ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1928 ਵਿੱਚ, 1928 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ: -

28-ਏ. (1) ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚਨਚੇਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਪੂਰਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ
- ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੋਣ, ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ (ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ) ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

Soni, _J.

(2) ਜੇਕਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ। "

1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 21-ਏ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਸੀ: -

21-ਏ. ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਧਾਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਪ੍ਰੀ- ਐਂਪਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ "।

ਪੁਨਿਆਬ ਦੀ ਚੀਫ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। 'ਵਿਲੇਜ ਕਮਿਊਨਿਟੀਜ਼' 'ਤੇ ਸਰ ਹੈਨਰੀ ਮੇਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਜੱਜ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੁਨਿਆਬ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੀਤਸ਼ੇ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਯੋਧੇ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ; ਬਾਕੀ ਸਭ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ।" ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਾਲੀ ਪਾਈਪ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਨ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਭੈਣ ਦੇ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ.

ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਪਲੇਡੇਨ, ਵੀ.

ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਤਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮ (1) ਵਿਚ , ਪੰਨਾ 354 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਮਾਲਕੀਅਤ ਸਮੂਹ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ - ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਸਬੰਧੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਹੀ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਫਿਰ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਟੋਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਦੀ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। , ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਆਨੰਦ ਲਈ ਪਾਰਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ, ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

Soni, J.

ਉਸ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ■ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਭਾਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਾਣੂ ਹੈ। . ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ, ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਸੰਵਦਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿਚ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. , ਪੰਨਾ 389 ਤੋਂ 391 ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਹੈਨਰੀ .ਮੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ' ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ, ਹੁਣ ਰੈੱਕ ਲੈਣ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਦਿਮ ਵਰਤਾਰੇ'; ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਸ਼ੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ. ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਵਿੱਚ.

ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਕਬੀਲੇ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ -----ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਲੱਬੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵੱਖਰੇ ਮਾਲਕੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਟੱਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨੀ ਧਾਰਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੱਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਪਿੰਡ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ' ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਬੀਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਤੀਬਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ '। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੰਡ* ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, *ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ, ਪੱਟੀਦਾਰੀ* ਅਤੇ *ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਰਜਕਾਲ*। *ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ* ਵਿੱਚ, ਅਣਵੀਂਡਿਆ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਪਾਟੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਪੱਖੀ ਦਾ ਫਿਰਕੂ ਮੂਲ

Uttam Singh

Kar tar Singh
and others

Soni, X

ਪਰਟੀ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮੁੱਖ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ' ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਖਾਸ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਪੁਰਖਿਆਂ ਜਾਂ ਰਿਵਾਇਤੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਟੈਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਭਾਈ-ਤਾਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਾਫ਼ੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੱਦ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਐਡ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ 'ਪਿੰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ' ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦੀਆਂ 1 ਮੁੱਖ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ, ਅਸਲ, ਸੰਭਾਵੀ ਜਾਂ ਮਨੋ ਗਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੁਆਰਾ। ਪ੍ਰੋ ਪ੍ਰਾਇਟਰੀ ਬਾਡੀ ਜੋ ਕਿ ਬਣਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ 'ਪ੍ਰੀਸ ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਆਰਡਰ' ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਮ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਆਰਜ਼ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜ -ਆਈ-ਐਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਵੇਸਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ-ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ,

ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘੱਟ *v- ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਜੰਮੂ - ਰਤਾਰ •ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਸਤੂ

-----;-

ਪਿੰਡ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਸਟਮ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਮੈਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 393 'ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਗੁੱਜਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (1) ਵਿਚ ਰੋ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

“ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਾਇਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਨ, ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ 'ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਦੇ ਮਰਦ ਰੋਖਿਕ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(1) 107 PR 1887 (FB)

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪੰਨਾ 394 'ਤੇ, ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਰੋਅ ਅਤੇ ਰੱਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ- "• ਗਣ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: - ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਹੋਰ " ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਸਿਰਫ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ
----- ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ- ਸੋਨੀ, ਜੇ.
-----ਸਾਇਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਵਿੱਚ

ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਗਨੇਟਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਦੀ ਵਾਰਿਸਨ ਯਾਕ ਜੱਦੀ। ਉਹ, ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਪ੍ਰਾਈਟਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ

ਇਹ ਐਗਨੇਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, " (ਪੰਨਾ 83)।

ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ '*।

ਪੰਨਾ 412-413 'ਤੇ, ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵੱਖਰੇ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਹਮ ਮਦਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ . ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨਾ ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ,

ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਰੁੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ $V <$ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਸਮਝਦਾਰ, ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਧੁਰੇ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ,

----- ਅਤੇ
ਸੋਨੀ, ਜੇ. socM ਦਾ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਵਾਧਾ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਹੱਮਡਨ ਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸ਼ਨ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ; ਜਦਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ . ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। "

ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁਹੱਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (1), ਪਿਪੋਨ, ਜੇ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ , ਪੀਪੋਨ, ਜੇ.ਸੀ. ਨੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਹੱਮਦ ਮਦਾਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਸਲੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ , ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹੂਲਤ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1905 ਅਤੇ 1913 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਮਡਨ ਲਾਅ ਜਾਂ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੋਂ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਰ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 'ਸਮਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਨੂੰ ■-ਅਸਰ

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

'ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ' ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ।
ਆਮ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ

Soni, J.

ਸਰਹੱਦੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਪਰ "ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ/ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ * ਮਾਨਤਾ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ- ਨਿਰਮਾਣ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਭੇਜੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪਰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ- ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਮਹੱਤਵ। "• ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮੂਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫਰੇਮਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ -----ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਤ ਸਨ ਜੋ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਨੇ ਗਿਣਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਠਾਣ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਾਂ। ਕਸਟਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8 ਅਗਸਤ 1867 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ *ਨੁਗਰਤ ਰੇਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਉਮਬੁਲ ਖੀਰ ਬੀਬੀ (1)*, ਫੇਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟ ਉਪ- ਵਿਭਾਜਨ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

1885 ਵਿਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਨੋ-ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (2), ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਨੇ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 782 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਮੁਹੰਮਦਨ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ . ਪੰਨਾ 782 'ਤੇ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

“ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਦੇ ਲਈ . ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ

ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਰੀਅਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

(1) 8 WR 309

(2) I LR 7 ਸਾਰੇ. 775

Uttam Singh

v.

Kartar Singh
and. others

Soni, J. -

ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ, £' i * - *jus**ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ*, ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ

ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ, ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ; ਪਰ, ਮੁਹੰਮਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਉਸਦੇ ਲਈ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਜਾਇਦਾਦ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਮਾਂ,

4.;

ਪਿਤਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਰਸ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ; ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 23 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਰੇਕ ਵਾਰਸ ਦਾ ਹਰ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਗੰਭੀਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੜਬੜ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੇਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ- ਏਰਜ਼ੂਰ *ਵਿਕਿਨੀ- ਇੱਕ ਟੈਟਿਸ*, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ- ਨਹੀਂ ਤਾਂ " .

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦਨ, ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਰਾਜ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ (ਪੰਨਾ 784 ਦੇਖੋ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ' ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਬੰਗਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 'ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ' ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪੰਨਾ 796 'ਤੇ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹੰਮਦਨ ਨਿਆਂਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ - ਮੁਹੰਮਦ ਮਦਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਜੋ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਇਹ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ-, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਲਟ-ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ -
 ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ- ਸੋਨੀ, ਜੇ,
 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਜਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ। ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ. ਇੱਕ ਜਿੰਮੀ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰਾ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਇੰਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਚਿੰਤਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, - 'ਸ਼ਰਾ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਹੈਮਿਲਟਨ ਦੇ ਹੇਡਯਾ, ਵੇਲ.

111, ਪੰਨਾ 592)। ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ? ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਵਾਰਜ਼ਬਰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾ. ਜੌਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੈਗੋਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਪੰਨਾ 788 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

"ਹਿਨ ਡੂ ਲਾਅ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਆਰੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਛੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਸਾਥੀ-ਪਿੰਡੀਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ।

ਇਹ-ਪਾਠ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਆਂਢੀ, ਸਾਥੀ-ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ। ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

Uttam Singh
U.
Kartar Singh
and others

Soni, J.

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਇਜ਼ੈਸਟਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੋਡਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ*, ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ* ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੌਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਾਥੀ-ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰਾਂ (*ਦਯਾਦਾ*) ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਕੋਲਬਰੁਕ ਦਾ *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ*, 1.230-232)। *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ* ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਜਨੇਸ਼ਵਰ ਵਰਗੇ ਉੱਘੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ* ਦਾ ਲੇਖਕ / ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਟੈਂਕਾਂ, ਜੀਨ ਰੈਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ-ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਜੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।**

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 1912 ਵਿੱਚ *ਜਾਦੂ ਲਾਲ ਸਾਹੂ* ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਡਵਾਈਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੀ ਕੌਸਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ।

ਜਾਨਕੀ ਕੋਇਰ (1) ਨੇ ਪੰਨਾ 921 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ-ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਦਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ *ਫਕੀਰ ਰਾਵਤ* ਬਨਾਮ ਪੰਨਾ 922 'ਤੇ ਸਰ ਬਾਰਨਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੀਕੌਕ, ਸੀਜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਐਮਾਬਖਸ਼ (2),

ਸੋਨੀ, ਜੇ.

"ਅਜਿਹੀ ਰੀਤ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।"

ਪ੍ਰਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਣਾ, *ਰਾਮ ਦੁਲਾਰੀ* ਬਨਾਮ *ਬਾਲਕ ਰਾਮ (3)*, ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ਼, ਜਿਸ ਨੇ - 1914 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਪੰਨਾ 140 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"ਬਰਤਾਨਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁਹੰਮਦਾਨ - ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ

ਰਿਵਾਜ ਵਧੇ ਜਾਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰੀਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਲਈ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰੀਤ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਸੀ

ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ

ਖਾਸ ਪਿੰਡ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ

- (1) **ILR, 39 ਕੈਲ. 915**
- (2) **(1863) BLR Sup. ਵੋਲ. 35 (FB)**
- (3) **ILR 37 ਸਾਰੇ। 120.**

' [ਵੋਲ. vn

itTttam 'Singh
v.
*Kartar Singh
and others

' & Jni, J.

ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ *dll* ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ 'ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ "ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰ" ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।

ਪੂਰਵ-ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੂਲ ਭਾਵੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਰਮ ਬਕਸ਼ ਬਨਾਮ ਨੰਦ ਲਾਲ ਅਤੇ 'ਹੋਰ' (1), ਹੋ ਕੰਧ, ਜੇ., ਪੰਨਾ 361 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 1 ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ 1872 ਦੇ ਐਕਟ IV ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 'ਕੌਮ ਸਮਝੌਤਾ' ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਨਿੱਜੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕਾਂਤ , ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਇਕਾਂਤਵਾਸ, ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਯੂਨੀਅਨ, ਜਾਂ ਗੋਪਨੀਯਤਾ , ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ। , ਡਰੇਨੇਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਸਤੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ - ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (1) 103 ਪੀ.ਜੇ.ਟੀ.ਟੀ.889 ~

(3) ਸਫ਼ੇ 390-1 ਤੇ 90 ਪੀਆਰ 1909

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੂ ਉਹ ਸੀ ਜੋ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ /

ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ -----ਇਸ

(1) 98 P.R. 1894

ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੋਨੀ. ਜੇ. ਰਿਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਅਟੱਲ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਇਆ। ਸੰਪਤੀ, ਦੂਜੇ 'ਤੇ "। ਉਸੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 452 'ਤੇ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ - ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., 1909 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਵਾਜ, ਪਲੇਡੇਨ ਦਾ ਉਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਕੀ ਸੀ। ਜੇ., ਨੇ 1894 ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ *ਇਲ ਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਤਾ ਰਾਮ (1)* ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਪੰਨਾ 359 'ਤੇ ਪਲੇਡੇਨ, ਜੇ. ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ: -

"ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮੂਹ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡੀਟੈਚ ਐਡ ਗਰੁੱਪ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਰਫੇਕ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੂਹ ਹਰ ਇੱਕ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਜਿਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਫਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਨਹੀਂ

Uttam Singh

U.

Kartar Singh
and others

Soni, J.

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੈ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ। ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ

- . ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਾਪ ਜਾਂ ਹੱਦ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਵਧੇਰੇ ਸੰਜਮ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਛੋਟੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ/ਸਮੂਹ ਦਾ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ (ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ,
- . ਵੰਸ਼ਜ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ X ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਲਕੀਅਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ "।

ਇਹ 1894 ਵਿੱਚ ਪਲੇਡੇਨ, ਜੇ. ਦੇ ਉੱਘੇ ਜੱਜ ਤੋਂ ਆਏ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ। 1906 ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਚੈਟਰਜੀ, ਜੇ. ਦੇ ਰੀਮੇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਤਰਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

cognizance of ethical and legal notions in the Uttam Singh community in which it is in force. The following v.

is a quotation from his judgment taken from Tartar Singh

ਦਇਆ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸੋਹੇਲ ਸਿੰਘ (1) ਦੇ ਪੰਨਾ 406 ਅਤੇ 407 :-

and others

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ, Soni, J.

ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅਗਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਰ *olcLtimes* ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕੁਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ^ਇਗਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਏ, ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 441 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਬੋਝਲ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਉੱਥੇ ਹੀ ". ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਬੋਝਲ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (91 PR 1909) ਪੰਨਾ 441 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀ ਰੈਟੀਗਨ, ਜੇ.) ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਨਾਲ

(1) **110 ਪੀਆਰ 1906**

(2) **9J PR J9Q9**

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ-ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਦੇ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬਨਾਮ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ

-----ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਮੁਫਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ. ਕੁਝ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸੋਨੀ. ਜੇ. ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਅਨੈਕਰੋਨਿਜ਼ਮ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲਾਭ ਲਈ ਵੇਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। 4

ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲੇ ਰੋਸੀਗਨੋਲ, ਜੇ. ਨੇ 1925 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ-

ਡਬਲਯੂ.

"ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਰਿਵਾਜ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬੇਲੋੜੀ' ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ * * *। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 1 ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ • ਰਿਵਾਜੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਮੁੱਖ 'ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ' ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ . ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ: -

"ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਸ ਅਤੇ 4 ਅਜੀਬ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ"।

ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਦਸਬੀਰ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ : -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਕਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ"।

(1) 21 ਪੀਆਰ 1915

(2) ਏਆਈਆਰ 1938 ਲੈਬ. ਪੰਨਾ 608 ਤੇ 606

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇਕਬਾਲ ਅਹਿਮਦ, ਦੁਰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿਰਵਰਦੱਤ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਪੰਨਾ 193 'ਤੇ ਕਿਹਾ: - v.

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਵਿਵਿਅਨ ਬੋਸ, ਕੇਸਵ ਯਸਵੰਤ ਕੋਲੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਲਾਜੀ ਮਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਪੰਨਾ 108 'ਤੇ ਕਿਹਾ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਓ ਆਪਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ। ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ। 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੁੜਗਾਉਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਗੈਰ - ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮੱਧਯੁਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਮਾਤ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਵਾਟਰ-ਟਾਈਟ ਕਾਮ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਆਂਢੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਜਨਬੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਣਚਾਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1938 ਸਾਰੇ. 191

(2) ਏਆਈਆਰ 1939 ਨਾਗ 107

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਤੇ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਈ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ' ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੋਨੀ, ਜੇ .

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸੰਗਤਤਾ, ਬੇਕਾਰ ਹੋ ". ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਰਾਜ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਤੇ "ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਨਸਲ, *ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ, ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਾਹਜਤਾ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

- (a) ਦੁਕਾਨਾਂ, ਜਨਤਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ; ਜਾਂ
- (b) ਖੂਹਾਂ, ਟੈਂਕੀਆਂ, ਨਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘਾਟਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾ.

ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੀ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ

ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ। ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ .

1951 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਰਾਜ ਨੂੰ

ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ। "ਦੁਖਦਾਈ ਅਨਕਰੋਨਿਜ਼ਮ" ਅਤੇ "ਪਾਇਰੋਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ" ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ-

ਉਪ ਧਾਰਾ (ਈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ,

ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਫ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਧੰਦੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਤੀ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਜਾਂ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਭਾਗ IV 'ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ' ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 37 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਧੀਨ

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਆਰਟੀਕਲ 38 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਨਿਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋਵੇ; ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ।

ਸੋਨੀ; J. ਧਾਰਾ 39 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਭਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਨੁਛੇਦ 44 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਹਨ. ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਰੇਲ ਮਾਰਗਾਂ, ਪੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚੌੜੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਪੇਂਡੂ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਪਲੇਡਨ, ਜੇ. ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਈ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 500.000 ਗੈਰ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਾਦੀ (ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮਿਲਾ ਕੇ) ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਯੂਰੋ ਪੀਨ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਚੀਨੀ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੇ - ਵਿਲ ਲੇਜ ਤੋਂ ਆਏ ਹਰ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ

ਬਰਤਾਨਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 1949 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ -----ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸੋਨੀ * ਜੇ - ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ? ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ? ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅਣਜਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇਗਾ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਹਰੀਜਨ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੋ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਆਦਿਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰੈਕਟ ਟੇਰਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ - ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, "• ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਭਾਵੇਂ 801111 J ਹੋਵੇ - ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ, ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਹੋਰ।

ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਅਵਸਥਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੇ ਰੋਸੀਗਨੋਲ, ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇੱਕ "ਦੁਖਦਾਈ ਕਲੰਕਵਾਦ"।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਖਤਰੇ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਦੂਜਾ ਨਾਗਰਿਕ ਉਸਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਾਂ ਅਣਚਾਹੇ ਪਰਦੇਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

1878 ਤੋਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹਨਾਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਤਰਾਂ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤਾਂ। ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਹੁਕਮ XXI ਦੇ ਨਿਯਮ 88 ਦੇ ਉਪਬੰਧ , ਜੋ ਕਿ ਅਣਵੰਡੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ। ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਸਥਿਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸੀ ਜਾਂ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨਾ ਸੀ?----

ਸੋਨੀ, ਜੇ.

ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ 14 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ, 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 106 ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੰਨਾ 805 'ਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਯਾਤੁਲਾ (1) ਵਿੱਚ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ , ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹੀ। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਦਬਦਬੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਜੋੜ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਰਿਸ ਕੀਤਾ: -

(1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ।

- (2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ।
- (3) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।
- (4) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।
- (5) ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਪਿਪਨ, ਜੇ.ਸੀ. , ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.

(1) **ILR 7 ਸਾਰੇ 775**

(2) **73 ਆਈਸੀ 855**

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (5)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ - ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

--- ਗੱਲ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ-
ਸੋਨੀ, ਜੇ. cussion ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਆਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ , ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ 1854 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਉੱਪਰ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਪਵਾਦ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹਨ। ਖੋਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕਿਤ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਾਰੇ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਜੇ. ਚੌਥੇ ਬਾਰੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ *ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ*, ਵਿਜਨੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸਮੇਂ , ਇਸਦੇ ਲੇਖਕ (ਡਾ. ਜੌਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤ ਉਆਹ (1)* ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸ ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਚ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੂਰਵ-ਉਮੀਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, 4dm ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਜਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਰਗੜ ਵਧਣ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੇ ਰੋਸੀਗਨੋਲ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਬਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਅਨਾਕਾਨਿਜ਼ਮ ਸੀ।

(1) ILR 7 ਸਾਰੇ 775 ਤੇ ਪੀ. 788

ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਵੈਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। u - ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਤਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਦੂਜੇ -; - ' ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਕੋਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦਾ ਪਾਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਸੋਧਿਤ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਵੈਸਰ ਹਾਲੈਂਡ (ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ "ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਜੋਂ" ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ - ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਧਾਰਾ 15 ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ। ਇਹ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਤੀਜਾ ਆਧਾਰ ਸਹਿ-ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪੱਟੀ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਇਹਨਾਂ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ, ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

. ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ■ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਿੰਤਨ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ

ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ

ਸੋਨੀ, ਜੇ . ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਛੋਟੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿਆਪਕ ਸੋਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ। ਕਸਬਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਰਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧੀਨਤਾ 1905 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜੋ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰਜੀਹ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਵ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਐਗਨੇਟ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਬੰਧ ਅਸਲ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਵ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ- ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਸਬੰਧਾਂ (ਐਗਨੇਟਸ ਜਾਂ ਕੋਗਨੇਟਸ) ਵਿਚਕਾਰ ਵਿ.

10 ਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ -----ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਵਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੋਨੀ, ਜੇ . ਅਵੈਧ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਮੇਸ਼ ਥਾਪਰ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਦਰਾਸ (1), ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇਖੋ।

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ - ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਆਰਡਰ XXI, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1893 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਾਈਟ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟੈਨੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਟੈਨੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਘਰ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ- ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਐਗਨੇਟਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15, ਧਾਰਾ (ਬੀ), ਦੂਜਾ ਦੇਖੋ। ਅਤੇ ਚੌਥੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਔਰਤ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 15(ਬੀ) ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਪੁੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

(1) ਪੰਨਾ 503 'ਤੇ 1950 SCR 594

(2) ਪੰਨਾ 765 'ਤੇ 1950 SCR 759

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਨਾਮ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ IX)।
ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ- ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਓਫਲੀ ਹਿੱਸੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ (ਬੀ), ਚੌਥੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਹਨ। , ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦਾ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ, ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਸਿਰਫ ਕਸਬਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1913 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ' ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ, ਸਰਾਏ, ਜਾਂ ਕਟੜਾ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਮਸਜਿਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਗਾਊਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ 1913 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਰੈਟਰੋ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀ -ਐਪਸਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਕੋਲ 100 ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਹੈ। ਉਹ 50 ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕਨਾਲਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਦਾ? ਸਿਰਫ ਵਿਧਾਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹਨ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਚੌਥੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਭਾਗ -----ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੋਨੀ, ਜੇ-ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਅਲਬਰਟਾ ਬਨਾਮ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਕੈਨੇਡਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਪੰਨਾ 518 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਜਦੋਂ ਭਾਗ II ਨੂੰ ਐਕਟ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਭਾਗ II ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਐਕਟ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ) ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ' ਹੈ ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਾਗ II ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਚੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ ਅਯੋਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਅਟੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਬਚਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ"।

ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ। ਸਵਿਧਾਨ ਦੀ ਫੋਰਸ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। u - ਅਜਿਹੇ 'ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਰੂਪ' ਵਿੱਚ tipn? ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ- ਐਂਡ ਹੋਰ ਇਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਹੁਣ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ, ----;- ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੀ "ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਹੱਦ"।

, ks ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 'ਦੰਗਾ' ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। 'ਇਸ* ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ 'ਇਕ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ' ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਚੀਫ 1 ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ। ਫੁੱਲ

ਟੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ 'ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ'।
ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਕਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

M/s ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਅਤੇ ਐਚ.ਐਲ * ਸਰੀਨ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ
ਲਈ।

ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ, 'ਐਡਵੋਕੇਟ (ਐਮਿਕਸ
ਕਿਊਰੀ)।

. ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਕੇ. ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ,
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

"ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ . ਜੇ-1'952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62 ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ
ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਜਨ ਐਕਟ, 1913, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਿੰਦੂ ਲਈ ਤੱਥ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਹਨ। * 29 ਅਗਸਤ,
1951 ਨੂੰ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 4 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ 1951 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 173
ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। , 1950. ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ- ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਮੁਦਈ «.

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ: - ਅਤੇ
ਹੋਰ।

- (a) ਮੌਜਾ ਮਾਜਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਵਿੱਚ ਅਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫੰਦੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਦਕਿ ਜੇ. ਬਚਾਓ ਪੱਖ
ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3, ਉਸ ਮੌਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ; ਅਤੇ
- (b) ਖਸਰਾ ਨੰ: 207 ਅਤੇ 208, ਖਸਰਾ ਨੰ: 1264, 1265 ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰ. 1268,
ਮੁਦਈ ਕੋਲ 50 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੱਟਾ ਨੰ:
205 ਅਤੇ 208, ਖਸਰਾ ਨੰ: 1265 ਅਤੇ 1268 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਦੀ ਧਾਰਾ 228 ਤਹਿਤ ਉਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ
ਮੁਦਈ, ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ-

- (c) ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ
ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। "

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 173 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 62 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1952 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62, ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ।) ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, 1952 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62, ਇਸ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ - ਉਲਟ ਹੈ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ,

ਜੇ.

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਐਕਟ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਆਰ.

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਰੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(f) ਅਤੇ (g) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(f)- ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(I)(f) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900. ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ। ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ- ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਖਚੇੜਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰੇ ਵਿ.

ਰਾਇ, ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ -----, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਡੈਪਟੇਸ਼ਨ (ਤੀਜੀ ਸੋਧ) ਆਰਡਰ, 1951 ਦੁਆਰਾ ਜੇ* ਦ ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1905 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(4), 11, 20, 21 ਅਤੇ 27, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(4), 14, 23, 24, ਅਤੇ 29 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਡਾ. ਐਨ.ਬੀ. ਖਰੇ V. ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ" ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ (ਪੰਜਵੇਂ ਜੱਜ ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ) ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨਿਆ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

(1) 54 P.L.R. 395

(2) 1950 S.C.R. 519

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ।

; u -

ਕਰਤਾਰ, ਸਿੰਘ ਦੀ

ਅਤੇ ਹੋਰ; =

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੋ

ਕਾਰਨ ਦੇ 'the-€6urt-ਦੀ-ਸਵਾਲ-

ਯੋਗਤਾ-'ਪ੍ਰੋਸੀਜਰਲ ਭਾਗ' ਦੀ

ਕਾਨੂੰਨ " .

ਹਨਮ ਸਿੰਘ; Iri-s-to^

ਜੇ - ਸ਼ਾਸਤਰੀ; 0.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

VG ਰੋਅ (1), ਪਤੰਜਲੀ

"ਦਾ ਸੁਭਾਅ,ਅਧਿਕਾਰਤ,ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਈਐਮ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ- ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ^ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਕੀ ਹੈ, ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ 'ਸਵੈ-ਸੰਜਮ - ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਿਥਾਨ-ਸਿਰਫ-ਸਿਰਫ-ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ* ਸੋਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪਰ* ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ - ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ 'ਦੀ. ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ,,, ਹਨ। " .

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ 'ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਧਾਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ' ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ-ਅਤੇ ਇਹ -ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ-ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿ ਐਕਟ- ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ : ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦ

ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਾਭ * ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰਟੀ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਧਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ --। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1905 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 12 ਅਤੇ 13 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1), ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਿਡ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ 'ਪਿੰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ' ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਮਨੋ ਗਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। "

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1905 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਅਤੇ 13 ਨੂੰ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ ਇਮਪਸਨ ਐਕਟ, 1905।

ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 127, ਸਰ ਜੇਮਜ਼ ਡੂਈ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ, ਚੌਥਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

Harnam Singh,
J.

"ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਕਸਰ ਅਸਲ ਜਾਂ ਮਨੋ-ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਨਬੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਉਮੀਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਇਸ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। "

ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿਚ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ.

** ਇਸਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਇੰਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਲਕੀਅਤ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ। "

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1905 ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਿਆਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਅਤੇ ਐਗਨੈਟਿਕ ਸਬੰਧ ਉਹੀ ਸਰੀਰ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਦੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜੋ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਹਿ-ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਬੰਧ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨੇੜੇ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ।

ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੋੜਦਾ ਹੈ- v.

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੀਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਧਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਸ਼ੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰਨਾਮ -----ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ 'ਜੇ' ਦਾ ਮੂਲ ਸੀ। ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ. "

ਰੋ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਗਨੇਟਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਵਾਰਿਸਨ ਯਕ ਜੱਦੀ। ਉਹ, ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਜਾਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਗਨੇਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

ਰੋਅ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸ਼ਨ ਉਹ ਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ II ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. II ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ - ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

^ - ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਟੀਗਨ- ਦੁਆਰਾ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 59 ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਤੁਰਲ ਗੋਤ <8 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। _ 6

“ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੁੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੱਟਾਂ ਵਿੱਚ), ਸਿਵਾਏ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜਾਂ

ਨਰ ਵੰਸ਼ ਕੀੜੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ , ਜਾਂ, ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਪ੍ਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ: *ਪਹਿਲੀ*, ਇਹ ਕਿ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ; *ਦੂਸਰਾ*, ਜਦੋਂ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਮਰਦ ਲਾਈਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਸਨੇ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰੋਜਿਟਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; *ਤੀਸਰਾ*, ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਪੂਰਵਜ, ਜੇਕਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ *ਚੌਥਾ*, ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਰਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤੜੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਸੰਕੁਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਚ *ਮੁਹੰਮਦ ਏ. ਯੂ. ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ*, (1), ਪਿਪਨ, ਜੇ.ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1905 ਅਤੇ 1913 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ*

(1)। 73 ਐਲ.ਸੀ. 855

ਤੋਂ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵ-ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਇਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧਿਤ . ਮਦਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਵਾਜ ਤੋਂ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ----- ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹੁਣ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੇ.

ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਸੰਸਥਾ ਉੱਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ , ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ। "

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ। ਤਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ -----ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਬਾਇਲੀ - ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

J- 1905 ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੈਦਾਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ - ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 148, ਸਰ ਜੇਮਸ ਡੂਈ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ, ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੈਟ ਅਤੇ ਜਨਤਕ

ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- (1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ;
- (2) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ;
- (1) (3) ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ;
- (4) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ
- (5) ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ' ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਏ ਕੇ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ ਓਫ ਮਦਰਾਸ (1), ਕਾਨੀਆ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਪੇਂ 104-105 'ਤੇ ਕਿਹਾ: -

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ (5) ਵੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

(1) 1950 SCR 88.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉੱਤਮ ਓਇੰਘ, ਵਿ.
ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ----ਕਾਨੂੰਨ
ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਫਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ
ਵਾਜ਼ਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ J - ਵਿੱਚ ਹਨ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਸੇ ਧਾਰਾ
ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਹਨਾਂ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਵਾਜ਼ਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ
ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ
ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਨੂੰ
ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ
ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਨ। "

ਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਡ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ
ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1948

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ
ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, 1920 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, ਨੰਬਰ II, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ
ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਕੋਡੀਫਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਐਕਟ ਜੋ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਪ੍ਰੋਦਾ ਹੈ,

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ* ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ
ਬਚਦਾ ਹੈ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ
ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ
ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ, ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ।
-----'

ਜੇ.

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16
ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ
'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕੀ
ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(5) ਦੇ ਅੰਦਰ
ਵਾਜ਼ਬ ਹਨ;

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤੀ
ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੇ 19 ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲਾਭ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰ ਜੇਮਸ ਡੂਈ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 127 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ - ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, »■
1913, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸੋਧਿਆ
ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਚਾਈ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ- ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ-ਉਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(f) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਜੇ-

ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(g) ਤਹਿਤ
ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਦੀ ਧਾਰਾ 19(I)(g) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਇਸ ਬੈਚ ਨੂੰ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਫੈਸਲੇ
ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 173 ਆਫ 1951 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ
ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 228 ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ,
ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 4 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅੰਬਾਲਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਸਿੱਖ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 5 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ
ਇਸਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ, 1952।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਾਏਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 4 ਤੋਂ 6) ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ,
1950 ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਤੋਂ 3) ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ
ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 19 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ।
20,000 ਮੁਦਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਤੇ ਉੱਤਮ
ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, (1) ਕਿ ਮੁਦਈ

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ: ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ,
ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ (2) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੌਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਗਈ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ।" ਵਿਦਵਾਨ
ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ "ਕੀ ਪ੍ਰੀ-
ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ," ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 139 ਆਫ

1952 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਰ ਮੇਰਡੀਥ ਪਲੇਡਨ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 1894 ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਬੁਧੂ (1), ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੇ ਪੰਨਾ 511 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ-

“ਦਲੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੂਸ ਐਂਡ ਰੀਮ ਏਲੀਅਨਮ ਐਕਵਾਇਰਡਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜੂਸ ਇਨ ਰੀ ਅਲਾਇਨਾ।”

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

(1) 136 ਪੀ.ਆਰ. 1894

ਵਜੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਹੱਕ-ਏ-ਸ਼ੁਫਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ; ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1), ਪੰਨਾ 400 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਜੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲਸ਼ੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਥੂ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਸਿੰਘ (2)।

Uttam Singh
v.
Kartar Singh
and others

Kapur. J.

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1854 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ IV) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1878 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ 1905 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਤੋਂ 15 ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ 1913 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, I ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ

(1) 90 P.R. 1909

(2) P8 P.R. 1894 (F.B.)

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

? ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ।

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ s_ale ਹੈ। "

ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ, (2), ਪਲੇਡੇਨ, ਐਸ.ਜੇ., ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਨਾ 354 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

“ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜੁਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ। *****

ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ * *

◆ * ◆ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ

ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ *v* ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਬੇਟੇ ਰਹਿਤ ਆਦਮੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ- ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ -----ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਉਸਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਏਕ ਜੱਦੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਤੋਂ ਬਦਲੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੂਰਵਜ ਟੋਰ ਤੋਂ ਆਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "

ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋ, ਜੇ, ਗੁੱਜਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (1), ਪੰਨਾ 243 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ-

" ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ * * * ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। "

ਰੋ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (2) ਵਿਚ, ਪੰਨਾ 394 'ਤੇ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। -

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਗਨੇਟਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ * * * * * ◆ * * * * *

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ

(1) **107 ਪੀਆਰ 1887 ਆਰ.ਬੀ.**

(2) **90 ਪੀਆਰ 1909**

ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ। "

ਐਲਿਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਚੈਪਟਰ IV ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ

(D I.L.R. 7 All. 775

(2) 88 P.R. 1894

(3) 80 P.R. 1809

ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। "

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (1) ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁੜ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ-

"ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। "

ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਬੂ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਪਲੇਡਨ, ਐਸਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਸਵੈਲ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ , ਕਲਾਰਕ, ਸੀ.ਜੇ., ਕਿਹਾ-

"ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਤੇ ਚੈਟਰਜੀ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ'

(D I.L.R. 7 All. 775

(2) 88 P.R. 1894

(3) 80 P.R. 1809

is possessed or inheres in pre- Uttam -'SiAgfi emptor, and impose a corresponding obligation on the vendor of the property Tartar "Singh which is the subject of pre-emption. sad others.

ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਅਤੇ Kapw s X ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "

ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ। ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਹ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "

ਮੁਹੰਮਦ ਏ. ਯੂ. ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ , ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ-

"ਹਰੇਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋੜ , ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਲਿੰਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਮ ਸਰੀਰ 'ਤੇ. "

ਦਿਗੰਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਸੈ ਅਦ ਖਾਨ (2), ਪੰਨਾ 141 'ਤੇ ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ ਨੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ-

“ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। "

(1) **73 ਆਈਸੀ 855 ਤੇ ਪੀ. 859**

(2) **ILR 37 AU 129**

- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਈ- • ਉੱਤਮ ਹੈ।-ਸਿੰਘ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ। - ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ v.. ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਰਤਾਰ ■ ਸਿੰਘ ਜੋ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1), "ਇਹ ਬਦਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਹੀਂ।" ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ .ਪਾਇਰਾਟਿਕਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ- : ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰੋਮਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸੀ

ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੋ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਦਿਰਬੰਧ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ;ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਸਾਡੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇੰਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿ .-ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

* ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (3), ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 397 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਜੇ., ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆ: -

(1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ।

(2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

.....(3) 'ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

(4) ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। "

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜੀਵਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (1) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 814 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦੇ

ਕੁਝ ਸਭਿਅਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ (ਰਿਟਰੈਕਟਰਚ) ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। . ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ.

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਧਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜੋ ਰਗੜ, ਵੰਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਜੀ. ਰੋਅ (2), ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਦੱਖਿਆ-

(5) ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ। "

ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 7 ਸਾਰੇ 775

(2) ਪੰਨਾ 605 'ਤੇ 1952 SCR 597

ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਨਹੀਂ ਵ.

ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਪੰਨਾ 607 'ਤੇ ਪਾਟਨ- ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਜਾਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

ਕਪੂਰ, ਜੇ.

"ਉਲੰਘਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ . ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਵਾਜਬ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ। n

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ - ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 19(5) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ? , ਆਰਟੀਕਲ 19 (I)(f) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਹਨ।

(1) 54 PLR 395

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ - ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸ ਲੇਖ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਟੀਕਲ 19(I)(f) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। *1 ਵਜੋਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (ਬੀ) ਚੌਥਾ ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ।

- ' ਕੇਸ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਹੁਣ ਵਾਪਿਸ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ- ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ